

Hallgathattam volna

Végeztem a melóval, várom a villamost. Fene enné meg ezt a forgalmat; keresztül-kasul buszok, villamosok, és ehhez még a háromsávós út. Legalább a metróaluljárót arrébb építették.

Közelemben kutyafejű, elgyötört arcú fiatal nő, kutyafejű, kevésbé elgyötört arcú, nyolc év körüli sápadt lánnyal. A nő könnyezik. Egyik kezében drapp színű szövetszatyor, a másikban nyitott biblia. Leszólítja a mellettük ácsorgó szemüveges kamaszsrácot.

– Kérem, fiatalember, innen... innen olvasni!

A fiatalember megszeppen, de a nő elkeseredetten kéri. A fiú nekikezd:

– Sötétben nem találunk haza, s fény nélkül hasztalan a boldogságot keresni... Űr van mindazok szívében, kik Jézust tagadva...

A kislány a földet nézi, a nő monoton hangon ismételteti a mondatok végét. Olykor eltűnik a pupillája, szeme fehér lesz. Az érkező villamos kíméletlenül belezörög a felolvasásba. A fiú visszaadja a Bibliát, felszállás után alkalmi ismerőseitől távol foglal helyet. Én viszont mögéjük ülök. A sápadt lány és a nő egymással szemben. Úgy nézegetik az épületeket, mintha nem idevalósiak volnának.

A lány huncutul rugdalja a közékük tett szatyrot. A nő erélyesen rászól a lányra.

A nő a szatyorba nyúl. Füst lepi el kezét, mintha egy boszorkánymutatvány venné kezdetét. Addig csapkod, amíg elfojtja a füstöt. Megégetett kezét kikapja a szatyorból. Feszegetem a harmonikaajtót, szabadulni igyekszem, de nem megy.

Végállomás. Rohanok a forgalmi ügyeletre. Rogyadozó épület. Méltatlan egy huszonegyedik századi óriáscéghez. Belülről minden más; márványburkolat, tágas tér, tisztaság. Egy csinos kisasszony irányít a panaszfelvételre. Bőrszínű szőnyeg vezet végig a hosszú folyósón. Irodájukból gyakran kukkantanak ki fontoskodó öltönyösök. Érces, hivalkodó hanggal utasítgatnak; döngicsélnek, mint hirtelenméhék rügy pattanáskor. A folyosó végén üres várakozó. Kopott faasztalnál üldögél egy bodros hajú hölgy. Felém fordul.

– Mi a panasz?

– Kérem, jöjjenek! Küldjön embereket! Robbantás lesz a villamoson! Füst! Biblia! És az a túlvilági arc!

– Nyugodjon meg, ez ritka járat, nem fog hamar elindulni. Tartsa szóval őket, nehogy leszálljanak. Maga után küldetek.

Még ki sem érek, már jön utánam a segítség. Előttük szaladok, azok vagy négyszer nagyobbat lépnek nálam. Az indulni készülő vezetőt lehívják a járműről. Már majdnem tele a villamos. A nő elé áll az egyik civil, a másik sót szór a kerekek alá. A civil-hölgy elterelő hadműveletbe kezd:

– Pál levele jár a fejemben... Ön is hívő lélek?

A kutyafejű rácsodálkozik Isten különleges ajándékára:

– Mi az hogy? Emberi léptékkal nem is... De melyik levele?

– A filippiekhez... „Nekem az élet Krisztus!”

A kutyafejű nő fuldokló köhögésbe kezd, néhányan még a kocsi túlsó feléről is felfigyelnek.

A villamos elejéhez oxigénmaszkos osztag érkezik. Elindulnak hosszúkás keresőjükkal. A műszerek nyugalmi állapotban vannak. Mély sípolás, még semmi. Előbb araszolnak. A leghátsó ajtónál várakozom. Hol az osztagot, hol a még mindig krákoló nőt figyelem. Remélem, hogy ez a felhajtás nem hiába történik, és hősként előléphetek. Ellenkező esetben csendben lelépek.

Amikor az osztag egy szintbe ér velük, a keresőemberek a szatyorig közelítenek. Üveghangon sikítanak a műszerek. A kislány kérdőn hol a nőre, hol az idegenekre néz. A civil-hölgy óvatosan, szinte bocsánatkérően teszi a nő kezére a bilincset. A szatyorban pokolgép. Megérkezik a rendőrség, elviszika a gyanúsítottakat.

A magam ügyét elintézem odabent, nem fogom itt verni a mellemet. Elég dolguk van nélkülem is. Úgy döntenek, hogy a villamoson hatástalanítják a bombát. Arrébb zavarnak a többi báméskodóval. Robbantás... A két mellettem álló úr csalódottan:

- Ez volt a pokolgép?
- Mint egy beteg petárda.
- Jól mondja! Pont, mint egy beteg petárda.

Közelebb merészkedünk. A fiülkében nyoma sincs robbantásnak. Sérülés, égsnyom sehol, csak szürke por a levegőben. A tér közepére rohanok, lerogyok a burkolatköre. Elalszom. A távolabbról érkező építkezés zajára riadok fel. Négy kollega húz el mellettem, ugyanolyan egyenkabátban, mint amilyenben én vagyok. Nem ismerem őket.

Visszamegyek a forgalmi irodába. Az előtérben járó-keelő kisasszony vidáman üdvözl:

- Maga egy hős! Menjen, már várják!

A legközelebbi iroda ajtajára mutat. Benyitok. Az asztalnál egy öltönyös úr fogad, ő is kidugta fejét iroda-csigaházából, amikor imént átrohantam.

- Üdvözlöm! A folyosón már említették önt... pontosan mit is szeretne?
- Tudja... kint, ami volt... én szóltam... néhány sort, ha írna a főnökömnek..., hogy itt voltam, ezt tettem... és ha aláírná.

- Persze, természetesen.

Udvariasnak tűnik, de aztán kitessekel. Ezt teszi a munkásruha? De hát ő is melósokkal dolgozik, neki is vannak melósai... Egy sima lapra írt néhány semmitmondó mondatot, felismerhetetlen aláírással. A kisasszonnyal küldeti ki.

Miután elhagyom a főbejáratot, elszégyellem magam. Kidobom a papírt, hisz nem ér semmit. A villamost még takarítják. Egy csokornyakkendős muki három különböző televíziónak nyilatkozik.

A hét minden napján keményen dolgozom. Behivat a főnök. Csak van igazság a Földön.

- Honnan tudta meg, főnök úr?
- Vannak éles szemek, bármerre is járjon az ember!
- Hála Istennek, ebben reménykedtem, legalább erkölcsileg...
- Miről beszél? Na, micsoda kamikaze-szemlélet ez?
- Hát, mi másról? Arról, hogy én fedeztem fel azt a pokolgépet a villamoson!

- Na, ez meg milyen örültség? Nézd maga televíziót?
- Annyit melóztam a héten, hogy csak aludni jártam haza.
- Na, akkor figyeljen!

Számítógépén rákeres a hírekre, egy riportot mutat, ahol a csokornyakkendős muki interjút adott három televízió-társaságnak.

- Ez mit jelent?

- Azt, hogy maga félre akart vezetni! Ez az úr fedezte fel a bombát. És, hogy miért hívtam be? Nos, a kollegái látták a Pülzár tér közepén fetrengeni. Na, de, mivel maga a vállalatunk kiváló dolgozója, csak megrovásban részesítem. Úgy vegye, mint felfüggesztett büntetést, a legapróbb bakinál szélnek eresztem! Világos?

- Világos.

A televíziót kapcsolgatom. Megint az a szájhős, ezennel a Főtelevízió stúdiójában. Dr. Gyűrűs Olivérnek hívják, ő a közlekedési cég humánigazgatója. Amikor átvette az ötmillió forintos jutalmat, annyit fűzött hozzá, hogy számára nem is annyira a pénz, mint inkább a számos megmentett élet bír igazán nagy értékkel.

Razzia

Ma talán több vevő lesz. Vasárnap mindig jobb. A zsernyákok igencsak rámozdulnak a hamisítókra. Mondják a szervezők, hogy a házilag gyártott dévédéket a földre szórják, megtapossák, és keményen büntetnek.

Előszedem malacperselyemet, néhány foltos zoknimat, és hármat a még megmaradt, gyűrött verseskötetemből. Azután következnek az elektromos bigyók a pincéből. Körülbelül sem tudom, hogy micsodák, hiába is jönnek a kopott aktatáskás, szemüveges műszerészfélék, és kérdezik, hogy ez meg az, és az meg ez működik-e. Kukán nézek, és mondom, talán próbálja ki otthon.

Éled a piac, mellettem romák pakolgatnak festményeket, aranyórákat és porcelánbabákat. Kicsit arrébb egy kopasz szedi elő bódéjából a hifi-cuccait. A hatásवादászat végett már hatkor felcsecseg 1000 wattos hangszóróiból a *zoltánerika*, majd a *kadlotkarcsi*.

Amúgy buli ez a hely, múltkor egy srác saját anyját árulta, persze hamvasztva egy urnában. Még a fotója is rajta volt. Itt mindent megvesznek, csak ki kell várni a vevőt.

Jól van! Megjelent az első nyüzüge, fordított baseballsapkás srác. Lesz itt dévédé-árusítás! Akár a kapásra éhes horgászban, bennem is éledezni kezd a balhéhség.

Jön egy másik hasonszőrű gyerkőc, és már rakosgatják is szépen, sorban. Megyek hozzájuk haverkodni. Hosszú a nap, kellene a szövetségesek, no és legálább megtudok egy s mást.

- Csumi, tényleg genyáznak a zserkók?

– Inkább a buzi hatórség! De hoppá! Van itt lepedő, ráborítom, aztán óne.

A mellettem ruhákat halomra dobáló bögyös nőszeméllyel átbeszéljük a várható időjárást. Arra kitűnő, hogy amikor pénzt váltok vagy kávéért megyek, őrizze a motyómat. Neki is hozok egy feketét. Cukor és tej nélkül issza, ebből is látszik, hogy rutinos piaci bennszülött.

Egy *hiéna* megvette múltkor kilencszázért a kínai porcelántálat. Valamivel arrébb négyezerért árulta. Eladta, mert amikor kávéivás után a hígfosási kényszer a vécére üzött, láttam, hogy már nem volt az asztalán.

Vesztettül tűz a nap, még jó, hogy van felettünk ponyva. Csip-csup kis kölykök (nem látni, hogy kettő vagy három) próbálják lecsenni az első dévédé-sort, majd nem sikerül nekik, de a gizda srác átugrik az asztalon, és kiszedi a kezükből. Nem bántja őket, mert a sor végén egy egész pereputty várja a brigádot.

Zsernyákok jönnek be a főkapun. Van közöttük 3-csillagos, 2-csillagos. A hölgyön és a kamaszarcú srácon semmi, mégis ők feszítenek a legbüszkébben. Elindulnak, érdeklődve nézegetik a kacatokat. A két dévédé-árus nem figyel, szomszédjukkal ökörködnek. Szólhatnak nekik, – marha nagy dilemma – de nem teszem.

Olyanok ezek a rendőrök, mint sétáló oroszlánok a szelíd vadak között. Előre hallok a kérdéseket, a lakkozott rendőrcipők alatt darabokra törő dévédéket, és azt a lármát, amit a fejüket fogó romák okoznak műbalhéból, hogy a káoszban jobban hozzáférjenek mások portékáihoz.

A dévédés asztalhoz lépnek, türelmesen várokoznak. A tohonya alkatú, 3-csillagos szól valamit, mire az árusok megfordulnak. A 2-csillagos, borostás meg néz egy dévédét, majd az egyik srác a rendőrhölgy kezébe ad egy másikat.

Nincs asztalról lesöprés, csupán nyugodt szóváltás. Francnak kell ennyit szóra-kozni! Vakok ezek? Messziről látszik, hogy hamisítottak. Az árusok a kezükben tartott filmet mutogatják el. Szájpufogatva utánozzák az ütéseket, lövéseket. Az alacsonyabbik épp agonizál, eszeveszetten rángatja magát, végül kiakasztja a szemét. Odasóz egy pacsit a 2-csillagos a gizda gyereknek. Mindenki hahotázik. Izgatottan adják kézről-kézre a bemutatott dévédét. Talán pályafutása során első ízben a csillagnélküli szembeszáll a 3-csillagossal; kitépi a kezéből a *Halálos fegyver négyet*. Amaz bölcs apai mosollyal enged, és kiemeli a *Predátort*.

A rendőrnő kiszolgáltattottan várja, hogy a kis gizda engedményt adjon. A többiek is könyörgő szemmel várnak. Az árusok pökhendi pofával számolgatják azt a kevéske összeget, amelynek leengedése után még bőségesen marad hasznuk. Hogy miben egyeznek meg, nem figyelem, mert viszketni kezd a tőköm, és egy öreg, kalapos vevőm is jön. Persze nem a hatezer forintos szivarkészetet viszi el, hanem csak két pornólapot százért.

A rendőrök izgatottan nézik a borítókat, ki-ki a maga filmjét dicséri. Lelkesen köszönnek el. Amazok rájuk se néznek, egymást kínálják cigivel. Bárgyú arccal gyűjtanak rá, és zsebre dugott kézzel árulnak tovább.